

Adreces d'interès

- Projecte Mozilla: www.mozilla.org
- Free Software Foundation: www.fsf.org
- Projecte GNU: www.gnu.org
- OpenOffice.org: www.openoffice.org
- La Farga: www.lafarga.org
- GNU/Linux en català: www.gnulinix.cat
- Joomla!: www.joomla.org
- Joomla! en català: www.joomlacatala.org
- Drupal: www.drupal.org
- Drupal en català: www.drupal.cat
- Blender: www.blender.org
- Gimp: www.gimp.org
- NVU: www.nvudev.com

Pots trobar molt més programari a SourceForge.net, un projecte web que dona allotjament a més de 132.000 projectes de Software Lliure, i que és ara mateix la base de dades de projectes lliures més gran del món.

Informa't sobre el programari lliure trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

Imprès en paper reciclat. Maquetació i disseny: Francesc Vilà
Impressió: Gramagraf, S.C.C.L./D.L. B-17327/2000

Gestionat pel:

En conveni amb:

901 51 52 53

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Núm. 82, octubre de 2007

Ausiàs Marc, 60
e-mail: casal@casalbcn.cat 08010 Barcelona
web: www.casalbcn.cat fax: 93 265 51 58

Programari lliure

Al principi de la informàtica dels anys 70, les empreses només venien grans màquines, i regalaven el programari. Això permetia que els desenvolupadors de programari sovint compartissin coneixements entre ells. Però, a principis dels 80, les màquines es van fer més barates, i aleshores es va començar a comercialitzar el programari.

És en aquest moment on una sèrie d'informàtics veuen perillar el futur del desenvolupament dels programes degut al secretisme que això provoca. Aquests, capitanejats pel desenvolupador del MIT Richard Stallman van iniciar el projecte *GNU* amb l'objectiu de crear un entorn complet de programes lliures. Més tard, el 1985, va crear una fundació per finançar els projectes GNU, la *Free Software Foundation*. I va a ser pocs anys més tard quan va dissenyar la primera llicència de programari lliure: la *General Public License* (GPL).

Una de les característiques del programari lliure és la millora i creació de programes a través d'una xarxa desinteressada de programadors que van aportant el seu gra de sorra per la realització d'aquests.

A més, a nivell d'usuari, gairebé tots els programes tenen fòrums on poder realitzar consultes i ampliar els vostres coneixements d'ús.

En aquest butlletí trobareu informació sobre què és el programari lliure i quins avantatges té, a més d'uns exemples i una comparativa entre els programes privats i els lliures. Us animem a que passeu a treballar amb aquests programes i deixeu de pagar llicències.

Què és?

El programari lliure és un programari *ètic* per a l'usuari i es distribueix lliurement. Això vol dir que sovint el pots adquirir gratuïtament, i que tens tota llibertat per portar-lo a arreglar a qualsevol servei tècnic (en contraposició del programari propietari que l'has de portar al mateix fabricant o bé a un servei tècnic certificat per aquest últim).

Un programa és lliure si:

- Tothom el pot fer servir per a qualsevol propòsit.
- Tothom pot accedir al seu codi font i estudiar-lo.
- Tothom és lliure de distribuir-lo.
- Tothom és lliure de millorar-lo o adaptar-lo i de distribuir el programa modificat.
- L'única obligació és que, si es distribueix, cal distribuir-lo amb la mateixa llicència GPL.

Beneficis

D'aquesta manera, els usuaris finalment poden trobar programes més a la seva mida. Les petites empreses d'informàtica poden vendre serveis de reparació i adaptació de programes, de la mateixa manera que en el món de la mecànica existeixen petits tallers que arreglen cotxes de qualsevol marca. El programari propietari no dona cap garantia que estiguin lliures de virus i troians. Però, en canvi, permet que els experts en seguretat puguin veure com està fet, i certificar que el programa és segur.

A nivell econòmic les empreses poden reduir la seva factura en informàtica i solucionar els seus problemes de dependència de proveïdor. La pirateria de programes deixa de tenir sentit. I també té un gran impacte social: els programes es tradueixen a tots els idiomes amb independència del mercat. Amb tots aquests avantatges la fractura digital entre pobres i rics es redueix.

Projectes de Programari Lliure

GNU/Linux:

La FSF (*Free Software Foundation*) va publicar durant anys nombrosos programes lliures, fins que l'any 1991 un jove finlandès, Linus Torvalds, va alliberar amb llicència GPL un nucli d'un sistema operatiu UNIX que funcionava en ordinadors PC. El va anomenar Linux (*LINUX+UNIX*). És en aquest moment que la comunitat va decidir adoptar Linux com a nucli del sistema operatiu lliure i va néixer el sistema operatiu GNU/Linux (mal anomenat massa sovint *Linux*, ja que *Linux* només es el nucli del sistema).

Mozilla Firefox:

El Firefox és un navegador multiplataforma (funciona tant a *Microsoft Windows* com a *GNU/Linux* i *MAC OS*) nascut en el si del projecte Mozilla. Va ser concebut per a ser un programa ràpid i innovador, i en poc temps ha esdevingut tot un referent.

Mozilla és el nom d'un dels projectes de programari lliure més importants avui en dia, centrat en la creació d'innovació tecnològica a Internet.

El seu origen es remunta a l'any 1998, fruit de la cessió a la comunitat (alliberament) del codi font del paquet d'aplicacions d'Internet Netscape Communicator que pertany a la companyia Sun Microsystems.

OpenOffice.org:

L'OpenOffice.org és un paquet ofimàtic complet que inclou un processador de textos (Writer), un gestor de fulls de càlcul (Calc), un programa de presentacions (Impress), un editor de dibuix vectorial (Draw), un gestor de bases de dades (Base) i un editor de fórmules matemàtiques (Math). És programari lliure, multilingüe, multiplataforma i gratuït.

L'OpenOffice.org està desenvolupat per una comunitat de programari lliure patrocinada per les principals empreses informàtiques del món, com ara Sun Microsystems (fundadora del projecte), Novell i Google, entre d'altres.

Des de la versió 2.0, l'OpenOffice.org utilitza com a format de fitxer l'OpenDocument, un format de fitxer ofimàtic obert, l'únic amb certificació d'estandarització internacional ISO, que garanteix que es pot utilitzar lliurement a tot el món sense cap tipus de restricció. A més, l'OpenOffice.org permet treballar amb els formats ofimàtics de més difusió entre els que es troba el de Microsoft Office, de manera que permet intercanviar documents amb usuaris d'aquestes altres aplicacions de forma ràpida, senzilla i sense problemes de compatibilitat.

Joomla!:

Joomla! és un Sistema de Gestió de Continguts (CMS) poderós i fàcil de fer servir. Aquest programari lliure permet crear planes web per a associacions, empreses, o persones individuals. El sistema incorpora una àrea de gestió que permet actualitzar els continguts sense necessitat de tenir coneixements de web. Joomla! va ser premiat entre d'altres premis, com el millor projecte de codi obert al certamen "Linux and Open Source Awards" del 2005 i 2006.

Joomla! és multiplataforma, que vol dir que pots fer-ho servir tant a un sistema Windows, com Linux o Mac. Està escrit en llenguatge PHP, i la seva instal·lació pot realitzar-se en qüestió de minuts.

Així com en d'altres projectes de software lliure, a Joomla! no hi ha cap gran empresa al darrera, sinó que és una associació sense ànim de lucre, la *Open Source Matters* que dona la viabilitat legal del projecte i la gran comunitat de participants de tot el món que garanteix el seu futur.

De fet, la paraula Joomla! prové de la pronunciació fonètica de la paraula Swahili *jumla*, que vol dir "tots junts". Fou escollida per afirmar el compromís total de l'equip de desenvolupament del nucli i d'altres persones col·laboradores del projecte Joomla!

A dia d'avui hi ha moltes planes web que ja funcionen amb aquest programari, des de petits portals fins a la web del "Centre Regional de Informació de les Nacions Unides per a Europa Occidental".

Taula equivalències

Microsoft Word, Apple Pages	OpenOffice.org Writer
Microsoft Excel, Apple Numbers	OpenOffice.org Calc
Microsoft Powerpoint, Apple Keynote	OpenOffice.org Impress
Microsoft Internet Explorer, Apple Safari	Mozilla Firefox, Konqueror
Microsoft Outlook, Microsoft Entourage	Novell Evolution
Microsoft Outlook Express, Apple Mail	Mozilla Thunderbird
Facturaplus/Contaplus	AbanQ
Live Messenger, Aim, Yahoo! Messenger	Pidgin, Adium
Apple iTunes, Windows Media Player, Winamp	Amarok
Microsoft Office SharePoint Server, Vignette Content Management	Joomla!, Drupal, Xoops, Typo, Plone
3d studio, Maya	Blender
Photoshop	Gimp
Dreamweaver, Frontpage	NVU